

13.12.2011

För merparten av delinvalidpensionstagarna har sjukskrivningarna minskat

"Inga sjukskrivningar på fyra år, smärtorna har minskat betydligt!"

För de delinvalidpensionstagare som arbetar inom kommunsektorn har sjukfrånvaron för t.o.m. 70 % minskat till följd av att de gått i delinvalidpension. Av besvararna meddelar 90 procent att delinvalidpensionen var en bra lösning i deras situation. Fyra av fem upplever att deras allmänna välbefinnande har förbättrats. Delinvalidpensionen ter sig som en fungerande lösning för personer vilkas arbetsförmåga har gått ned.

Åtgärderna för tidigt stöd på arbetsplatsen är tämligen obetydliga, tre av fem besvarare meddelade att det inte har vidtagits några åtgärder på arbetsplatsen som hade underlättat arbetet före ansökan om pension. I kommunerna känner man ännu inte heller till delinvalidpensionen i särskilt stor utsträckning.

Resultaten framgår av Kevas undersökning som gäller delinvalidpensioner. I undersökningen granskades hur delinvalidpensionerna fungerar på kommunsektorn såsom delinvalidpensionstagarna själva bedömer saken. I undersökningen deltog ca 750 kommunalt anställda.

En typisk kommunalt anställd som gått i delinvalidpension är en lågutbildad, 57-årig kvinna som har en sjukdom eller sjukdomar i rörelseapparaten. Hon upplever sin fysiska arbetsförmåga som sämre än sin psykiska arbetsförmåga. Man har stannat för delinvalidpension klart oftare på grund av sjukdomar i rörelseapparaten än t.ex. på grund av mentala problem.

Till och med nio av tio arbetar ännu ett år efter pensionen

Fastän delinvalidpensionen inte förutsätter att man arbetar har den dock tydligt en integrerande effekt på arbetslivet eftersom 85 % av dem som deltog i undersökningen är med i arbetslivet. När det gäller delinvalidpensioner som fortgått kortare tid än ett år är graden för deltagande i arbetslivet 91 %. Utöver detta tror många av besvararna att de orkar fortsätta att arbeta fram till pensionsåldern eller åtminstone nästan till pensionsåldern.

Fyra av fem invalidpensionstagare upplever att deras allmänna välbefinnande har förbättrats till följd av delinvalidpensionen. Både den

13.12.2011

fysiska och den psykiska livskvaliteten hade förbättrats. Många upplevde också som positivt att de tack vare deltidsarbetet fortfarande kunde hålla kontakt med arbetslivet och det egna yrket.

Arbetsarrangemangen ska beaktas

Ett mer alarmerande resultat är att t.o.m. hälften av delinvaldipensionstagarna upplever sitt nuvarande arbete som alltför betungande. I synnerhet de som har sjukdomar i rörelseorganen upplever arbetet som belastande. Belastningen kan åtminstone delvis bero på att endast en tredjedel meddelar att de har bytt arbetsplats eller arbetsuppgifter när de gått i delinvaldipension. Merparten har alltså fortsatt i sitt tidigare arbete med en förkortad arbetstid.

Enligt forskare Pirjo Saari framgår det av resultaten att delinvaldipensionen ibland kan innebära att samma arbetsuppgifter utförs med förkortad arbetstid.

- Det känns som om arbetsgivarna emellanåt blandar ihop delinvaldipensionen med deltidspensionen, som däremot inte förutsätter en nedgång i arbetsförmågan. När det gäller delinvaldipensionen har den anställdas arbetsförmåga dock nedgått och därför borde man på arbetsplatsen alltid fundera på att arrangera arbetet så att den anställdas hälsomässiga begränsningar beaktas. Enbart arbetstidsarrangemangen räcker ofta inte, omtalar forskare Pirjo Saari.

Skäl att förbättra åtgärderna för tidigt stöd

Åtgärderna för tidigt stöd på arbetsplatserna är enligt resultaten rätt obetydliga, tre av fem respondenter meddelade att det på arbetsplatsen inte har vidtagits några åtgärder genom vilka arbetet hade underlättats före ansökan om pension.

- På arbetsplatserna borde man fästa uppmärksamhet vid det tidiga stödet. Genom effektivt tidigt stöd förebygger man att problemen med arbetsförmågan förvärras, man sparar t.ex. i kostnaderna för sjukfrånvaro och kan ofta förhindra avgång med delinvaldipension eller invalidpension, konstaterar Saari.

Möjligheten till delinvaldipension är obekant i vid utsträckning

Av undersökningen framgick att man ännu inte i någon större omfattning känner till delinvaldipensionerna. Situationen uppfattas som allra besvärligast av dem vilkas arbetsförmåga också i övrigt är dålig: när man är sjuk orkar man inte själv leta efter information. Även arbetsgivarnas

13.12.2011

och i synnerhet chefernas kännedom om delinvaldpensionerna är rätt obefintlig.

- Cheferna saknar i allmänhet vetskap om hur man ska förfara vid delinvaldpensionsfall, eftersom de förmodligen rätt sällan råkar ut för anställda som ansöker om delinvaldpension, om de alls gör det. Därför vore det bra om det som stöd för cheferna i organisationen fanns någon centraliserad instans med kunskap om saken, bedömer Saari.

Forskningsbakgrund

Undersökningen utgör en del av Kevas mer omfattande forskningsprojekt som gäller delinvaldpensionerna inom kommunsektorn.

Publikationen ”Jaksaa käydä vielä töissä, jopa nauttii siitä - Osatyökyvyttömyyseläkkeen toimivuus kuntatyössä”, som handlar om hur delinvaldpensionerna fungerar i kommunarbete, finns endast på finska på Kevas webbplats.

Ytterligare information

Forskare Pirjo Saari
tfn 020 614 2094 eller 0400 341 390

Forsknings- och utvecklingsdirektör Pauli Forma
tfn 020 614 2450 eller 040 525 4530

Pensionsdirektör Helena Pankakoski
tfn 020 614 2409 eller 040 562 7410